

РЕЦЕНЗІЯ

на рукопис електронного довідкового видання
«Аналітичний вісник у сфері освіти й науки:
довідковий бюлетень», вип. 19, 2024

(авт. упоряд. – Бондаренко Т. С., Годецька Т. І.,
Гуралюк А. Г., Кравченко Ю. А., Ростока М. Л.,
за наук. ред. М. Л. Ростокі)

Поданий на рецензування випуск № 19 довідкового бюлетеня «Аналітичний вісник у сфері освіти й науки» є електронним науковим виданням в системі інформаційно-аналітичного супроводу освіти та його підготовлено з метою виконання планових завдань аналітико-синтетичного етапу прикладного наукового дослідження «Інформаційно-аналітичний супровід цифрової трансформації освіти і педагогіки: вітчизняний і зарубіжний досвід» (2023–2025 рр., науковий керівник М. Л. Ростокі) відділу наукового інформаційно-аналітичного супроводу освіти Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського.

Зміст випуску спрямовано на актуальні для потенційних споживачів освітньої інформації питання розвитку освіти, педагогіки, психології у контексті глобальних трансформацій. Довідковий бюлетень містить коректну з огляду на потреби користувачів науково-інформаційної продукції структуру за рубриками «Наука і освіта: цифрові тренди», «Педагогіка: цифрові орієнтири», «Психологія цифрового простору: реалії воєнного періоду».

Актуалізації поданих у рубриці «Наука і освіта: цифрові тренди» матеріалів науково-освітнього змісту сприяють розміщені аналітичні огляди. У роботі «Інтелектуальні інформаційні технології як складник цифрової трансформації освіти» (автор-упоряд. Т. С. Бондаренко) проаналізовано вплив інтелектуальних інформаційних технологій на цифрову трансформацію освіти та педагогіки. Зосереджено увагу на розгляді ключових аспектів, зокрема таких, як: зміни в освітніх підходах, розвиток креативності й критичного мислення, підвищення доступності освіти та аналіз і використання даних, що стосуються впровадження технологій у сучасну освітню систему. А у праці «Інноватизація екологічної освіти у цифровому вимірі» (автор-упоряд. Т. І. Годецька) акумульовано кращі практики наукового доробку провідних українських і зарубіжних дослідників щодо висвітлення інноватизації екологічної освіти у цифровому вимірі, технологій, методичних рекомендацій. Зроблено прогностичний висновок, що формування екологічної свідомості, знання і мислення як рефлексивних передумов екологічної раціональності, визначення їх особливостей, є важливим завданням, що постає перед сучасною наукою і має бути усвідомлене.

Актуальні аспекти педагогічної діяльності в умовах цифровізації освіти розміщено у рубриці «Педагогіка: цифрові орієнтири» й представлено у формі аналітичного огляду на тему «Цифрові педагогічні інструменти» (автор-упоряд. А. Г. Гуралюк) та реферативного огляду «Педагогічні пріоритети цифрової трансформації професійної освіти» (автор-упоряд. Ю. А. Кравченко). В оглядах особливу увагу приділено електронним колекціям цифрових інструментів для дистанційного формату навчання, розглянуто цифрові педагогічні інструменти,

досліджено, узагальнено й систематизовано описи цифрових інструментів сторітелінгу, гейміфікації, виявлення фейків, визначення тролів і ботів, запропоновано аналітичні результати з вивчення цифрових інструментів для реалізації Національної стратегії безбар'єрного освітнього середовища. Проаналізовано актуальні пріоритети цифрової трансформації професійної освіти.

У рубриці «Психологія цифрового простору: реалії воєнного періоду», подано аналітичний огляд на тему «Психологія штучного інтелекту як феномен цифрового освітньо-наукового простору» (автор-упоряд. М. Л. Ростока). У контексті інформаційно-аналітичного супроводу освіти до огляду включено актуальні кластери з вивчення зазначеної проблеми, зокрема приділено увагу вивченню історіографічної та джерельної баз даних щодо виникнення феномену «третьої природи» – штучного інтелекту, це дає змогу стверджувати, що проблематика психології штучного інтелекту є актуальною й стала предметом досліджень багатьох учених різних галузей науки. Дотичними є аналітичні матеріали з дослідження праць зарубіжних авторів, науковців Франції, Індії, Бангладеш, Мексики та ін.

Таким чином, рецензовані матеріали рукопису електронного довідкового видання, а саме узагальнені й систематизовані за вище згаданими рубриками публікації, актуальні та забезпечують науково-практичне значення, оптимальний теоретичний та методологічний рівень організації інформаційно-аналітичного супроводу освітньої діяльності для потенційних користувачів. Видання структуровано відповідно вимог до видань такого типу, відповідає сучасним трендам, дотримано техніко-технологічні й психологічні норми подання інформаційно-аналітичних даних. Забезпечено широку систематизацію та узагальнення інформаційних масивів щодо бібліографічної бази знань – біля 200 джерел у загальному контексті довідкового бюлетеня.

Отже, беручи до уваги усе викладене вище, рекомендуємо «Аналітичний вісник у сфері освіти й науки: довідковий бюлетень» (вип. № 19, 2024) до друку і оприлюднення з подальшим упровадженням у систему освіти і науки України.

РЕЦЕНЗЕНТ:

професор кафедри давньої
та нової історії України
історичного факультету
Київського національного університету
імені Тараса Шевченка,
доктор історичних наук, професор

Леонід МОГИЛЯНИЙ

Підпис *Л. Могильний*

В. Герасименко

Л. Могильний